

רשות ניירות ערך

הנחיית גילוי לתחום פעילות חיפוש והפקת נפט וגז –

שאלות ותשובות

תאריך עדכון:

ח' שבט תשע"ב

1 בפברואר 2012

בחודש מארס 2011 פורסמה על ידי רשות ניירות ערך "הנחיית גילוי לתחום פעילות חיפוש והפקת נפט וגז" (להלן – "הנחיית הגילוי", "ההנחיה"). הנחיית גילוי זו מפרטת את הגילוי הנדרש לגבי נכסי נפט המוחזקים, בעקיפין או במישרין, על ידי תאגידים מדווחים בדוחות התקופתיים והרבעוניים. כמו כן, ההנחיה כוללת הוראות באשר למתכונת הדיווח המיידית הנדרשת בעת התרחשותם של אירועים המפורטים במסגרתה.

עם תום השנה הראשונה ליישום הנחיית הגילוי, להלן מספר הבהרות לגבי אופן היישום הנדרש של הנחיית הגילוי במספר מקרים נבחרים. חלק מההבהרות ניתנות בעקבות הפרות דיווח שנמצאו על-ידי הרשות, ובמטרה למנוע את הישנותן.¹

1. שאלה:

האם תאגיד מדווח רשאי לכלול במסגרת דיווחו את אומדן ה- Mean Resources (P-mean)?

תשובה:

ניתן לכלול אומדן זה אם לדעת התאגיד האומדן מהווה פרט העשוי להיות חשוב למשקיע סביר ובכפוף להקפדה על בקרות ראויות ועל מתן גילוי נלווה ונוסח אזהרה כנדרש.

על מטרותיה של הנחיית הגילוי ניתן למנות את הגברת המהימנות והאחידות של דיווחי התאגידים המדווחים בענף. במסגרת ההנחיה רשות ניירות ערך עיגנה את מתודולוגיית ה-(2007) SPE-PRMS כדרך המקובלת לסיווג ולאמידה של משאבי גז ונפט, החל בשלבים שלפני פעולת הקידוח, דרך ההפקה (ככל שתתרחש) וכלה באזילת המאגר. מתודולוגיית ה-(2007) SPE-PRMS כוללת שני מישורים המתייחסים לאפיון נכס הנפט: המישור הראשון מתייחס לשאלת מסחריות המאגר (מישור זה כולל בחובו הן את הסיכוי

¹ אין בהבהרות אלו כדי לגרוע מאמצעי אכיפה שהרשות עשויה לנקוט באמצעות הפרות כאמור.

לעצם קיומם של הידרוקרבונים במאגר, והן את הסיכוי - בהינתן שהידרוקרבוניס כאמור קיימים - לכך שהמאגר יפותח מבחינה מסחרית); המישור השני מתייחס להערכת גודל המאגר - בהינתן שקיימים בו הידרוקרבונים.

לפי מתודולוגיית ה-SPE-PRMS, כאשר משתמשים בשיטה ההסתברותית (Probabilistic) ליצירת תרחישים לכמות ההידרוקרבוניס במאגר - יש לדווח על אומדני הכמויות לפי האחוזון ה-10, החציון, והאחוזון ה-90 מתוך מגוון התרחישים שנתקבלו. האומדן המתבסס על החציון (P50) מכונה גם ה-Best Estimate, והוא מבטא את אותה כמות שנצפה למצוא - במחצית מן המקרים - יותר ממנה, ובמחצית מן המקרים - פחות ממנה.

בדומה לנתון ה-Best Estimate, גם נתון ה-Mean Resources נועד לבטא את גודל המאגר, הכפוף לחוסר ודאות. עם זאת, בניגוד לנתון ה-Best Estimate, נתון ה-Mean Resources אינו מהווה נתון הנכלל במסגרת מתודולוגיית ה-SPE-PRMS שאומצה על ידי רשות ניירות ערך ואף לא במסגרת מתודולוגיה פורמאלית אחרת ועל כן עלולה להתעורר בעיה של מהימנות המידע אשר אין מתודולוגיה פורמאלית לגבי אופן חישובו.

נתון ה-Mean Resources מחושב בתור הממוצע האריתמטי בין התרחישים השונים שנתקבלו. במקרים מסוימים, כגון כאשר ההתפלגות המאפיינת את כמות הנפט או הגז במאגר הינה סימטרית יחסית סביב החציון - לא צפויה להיות סטייה משמעותית בין שני האומדנים. במקרים אחרים, כגון כאשר ההתפלגות נוטה כלפי מעלה או מטה (Skew), תיתכן סטייה משמעותית בין האומדנים.

כאמור לעיל, מאחר ומטרות ההנחיה כללו את הגברת המהימנות והאחידות של הדיווח בענף, נקבעה במסגרת סעיף 3 רישא התנאים להכללת מידע המעיד על כמויות במאגר שנערך שלא לפי המתודולוגיה הקבועה במסגרת ההנחיה.

בנסיבות מסוימות תאגיד מדווח יכול להגיע למסקנה כי אומדן ה-Mean Resources מהווה פרט העשוי להיות חשוב למשקיע סביר. בנסיבות אלה, ס"ק 3(ב) להנחיית הגילוי קובע: "אין בהוראה זו כדי למנוע גילוי של כל פרט אחר העשוי להיות חשוב למשקיע סביר... ניתן גילוי אודות פרט אחר כאמור, יכלול הדיווח הסבר אודות מהות המידע והבקורות שנקט התאגיד לשם הבטחת נאותות ומהימנות המידע."

במילים אחרות, הנחיית הגילוי אינה אוסרת על מתן גילוי לפרט העשוי להיות חשוב למשקיע סביר, אך מדגישה כי במקרים מסוימים עיתוי הגילוי או תוכנו, שלא בהתאם למתכונת הקבועה בהנחיה, עלולים להטעות. מכאן שאין לפרסם פרטים כאמור אלא בכפוף לדרישות הגילוי הקבועות בהנחיה. היה ותאגיד החליט כי נדרש לדעתו מתן גילוי שלא באופן הקבוע בהנחיה, עליו לתת בנוסף גם גילוי אודות מהות המידע והבקורות שנקט התאגיד לשם הבטחת נאותות ומהימנות המידע.

לאור האמור, גילוי אומדן ה-Mean Resources (בנוסף לגילוי האומדנים הנדרשים בהנחיה) יבוא אך ורק כאשר נתון זה מהווה פרט העשוי להיות חשוב למשקיע סביר, ורק

כאשר התאגיד המדווח כלל הסבר אודות מהותו ופירוט של הבקורות שננקטו בקשר עם הכנתו.

לעמדת סגל הרשות, בהקשר הספציפי של אומדן ה- Mean Resources על הדיווח לכלול, בתור מידע נלווה לנתון, לכל הפחות גם את אלה:

- הסבר לגבי אופן חישוב האומדן;
- נוסח אזהרה לפיו האומדן האמור לא נערך בהתאם לכללי ה-SPE-PRMS או מתודולוגיה פורמאלית אחרת, עשוי להכיל חיבור בין קטגוריות אשר אינו מקובל במסגרת ה- SPE-PRMS וכן עשוי להביא בחשבון באופן משמעותי יותר ביחס ל-Best Estimate תרחישי קיצון שהסתברותם נמוכה;
- הסבר להבדלים בין הכמויות הנאמדות לפי האומדן ביחס ל-Best Estimate;
- הסבר למידת חשיבותו של האומדן ביחס לאומדנים המפורטים בהנחיה;
- גילוי להסתברות שהתוצאות בקידוח יהיו שוות או קטנות לאומדן ה-Mean Resources (קרי, גילוי האחוזון (Percentile) בהתפלגות התרחישים בו נמצא ה-P-mean). לעניין זה, רצוי לצרף את תרשימים ההתפלגות להמחשת מיקום הפרמטר ביחס לאומדנים המקובלים (Low, Best, High Estimates);
- ציון האם האומדן נערך ביוזמת התאגיד המדווח או ביוזמת מעריך הרזרבות;
- ציון האם בסיס הנתונים וההנחות הגיאולוגיות לחישוב האומדן זהות לבסיס הנתונים וההנחות הגיאולוגיות ששימשו לחישוב נתוני האחוזונים (P10, P50, P90) לפי ה-SPE-PRMS.

2. שאלה:

האם דיווח אודות "תגלית" פוטר את התאגיד מדיווח על "סימני פטרוליום" בסוף קידוח אקספלורציה בשכבת מטרה מסוימת או בעת שמידע אודות סימני פטרוליום פורסם ברבים?

תשובה:

לא. חובות הדיווח הן נפרדות ואינן באות זו על חשבון זו.

סעיף 12(א) להנחיית הגילוי קובע כי התאגיד יפרסם דיווח אודות גילוי סימני פטרוליום בקידוח אקספלורציה אם "הסתיים קידוח אקספלורציה בשכבת מטרה מסוימת ובוצעו בשכבה בדיקות מאמתות ... שעל בסיסן הגיע התאגיד המדווח למסקנה מבוססת כי קיימים סימני פטרוליום משמעותיים בשכבה האמורה". דיווח כאמור יכלול את שם הקידוח; מועד מציאת סימני הפטרוליום; עומק התחלתי; עובי השכבה [נטו]; סוגי הפטרוליום; סוג הבדיקות שנערכו וכן האופן שבו התאגיד המדווח ביסס את מהימנות הסימנים.

סעיף זה קובע כי על התאגיד לדווח על סימני פטרוליום גם אם טרם נסתיים הקידוח בשכבת המטרה, וזאת אם פורסם ברבים מידע אודות גילוי סימני פטרוליום אלה.

סעיף 12(ז) להנחיית הגילוי קובע כי התאגיד המדווח יפרסם דיווח אודות תגלית, תוך פירוט הנסיבות להכרזתה כ"תגלית".

במקרים מסוימים סימני הנפט אינם מעידים לכשעצמם על תגלית. לעיתים נדרשים ביצוע לוגים נוספים, הוצאת דגימות, עיבוד נוסף של התוצאות או שנדרשים מבחני הפקה במקרים אחרים סימני הפטרוליום יכולים להעיד יחד עם מידע נצבר אחר המצוי ברשות התאגיד המדווח לגבי נכס הנפט, כי מדובר על "תגלית".

מכיוון שכאמור לעיל קיים הבדל בין משמעותם של סימני נפט לבין משמעותה של תגלית, מובהר בזאת כי החובה לדווח על סימני פטרוליום² (ובכלל זה כלל הפרטים הקבועים בסעיף 12(א) להנחיה) אינה מתייחרת גם אם דווח על תגלית (ואף לא אם דווח לפני כן על סימני פטרוליום מוקדמים או סימני פטרוליום בשכבת מטרה אחרת).

3. שאלה:

האם סעיף 12 להנחיה תקף גם לגבי אירועים שהתרחשו שלא במהלכו הפיזי של הקידוח?

תשובה:

כן. הסעיף חל על סדרת האירועים המפורטים במסגרתו (קרי - גילוי סימני פטרוליום; תקלות; קידוח יבש; נטישה; ביצוע מבחני הפקה; הודעה על תגלית). אירועים אלה מתחילים בדרך כלל (מבחינה כרונולוגית) בעת תחילת הקידוח, אך הם עשויים להסתיים גם לאחר שציוד הקידוח הפיזי אינו נמצא עוד באתר הקידוח.

4. שאלה:

האם בהתאם לסעיף 12 להנחיה ניתן לדווח אודות תוצאות מבחני הפקה טרם סיומם?

תשובה:

סעיף קטן (ח) לסעיף 12 בהנחיה, קובע את חובות הדיווח של תאגיד אודות תוצאות מבחני הפקה (מכל מין /או סוג שהוא). בהתאם לס"ק זה, ידווח התאגיד בדיווח מיידי בסיומם של מבחני הפקה את הפרטים הקבועים בס"ק (ח).

אחת ממטרות ההנחיה הינה הגברת המהימנות והאחידות בין היתר באמצעות קביעת המתכונת לדיווח אודות תוצאות מבחני הפקה. סעיף 12 אף מפרט את דרישות הגילוי בעת מתן מידע בדיווח מיידי אודות אירוע שאינו מנוי ברשימה המפורטת בסעיף. יש חשיבות רבה בעמידה בדרישות סעיף זה על רקע העובדה כי בענף הנפט והגז דיווחים

² בעת סיום קידוח אקספלורציה בשכבת מטרה מסוימת או בעת שמידע אודות סימני פטרוליום פורסם ברבים.

שאינם כוללים פרטים העשויים להיות חשובים למשקיע סביר או דיווחים חלקיים, עלולים להטעות את ציבור המשקיעים, ולגרום לתנודות משמעותיות בשערי ניירות הערך.

בהתאם לסעיף 12, תאגיד המבקש לדווח אודות מבחני ההפקה שלא בהתאם למתכונת הקבועה בסעיף 12(ח), צריך לבחון כי אין בדיווח כדי להטעות משקיע סביר, ובמסגרת הדיווח נדרש להדגיש את הנימוקים למסקנתו בדבר היות האירוע מהותי, תוך התייחסות לכלל הנתונים הרלוונטיים שיבטיחו כי אין בדיווח כדי להטעות ולאחר שפירט את הבקרות שנקט על מנת להבטיח את מהימנות הדיווח.

הרציונל להוראה האמורה הוא כי דיווח אודות תוצאות מבחני הפקה שלא בהתאם להנחיה עלול להטעות משקיע סביר בנסיבות מסוימות ובהיעדר הסברים מפורטים הנלווים לו. בגדר ההסברים הנלווים כאמור על התאגיד לכלול לכל הפחות את המידע הקבוע בס"ק (ח) לסעיף 12 להנחיה. לנוכח אי הוודאות הגלומה בפרסום של תוצאות מבחני הפקה בחלוף זמן קצר בלבד מתחילת המבחנים וטרם סיומם, על מנת שהדיווח לא יטעה נדרש התאגיד ליתן מידע מפורט מאוד הכולל אזהרות על טיב המידע הכלול ומגבלותיו, אף מעבר למידע הכלול בס"ק (ח) כאמור.

5. שאלה:

מהם יחסי הגומלין בין הוראות סעיף 7(טו)(1) להנחיה לבין הוראות ס"ק 13(א) ו-1(ב) להנחיה?

תשובה:

התקופה הקבועה בס"ק 13(א) ו-1(ב) להנחיה אינה מתקצרת לנוכח פרסומו של דוח תקופתי על ידי התאגיד המדווח.

סעיף 7(טו)(1) להנחיה דורש כי "...[בדוח התקופתי] התאגיד המדווח יסווג את המשאבים המשויכים לנכס הנפט לקטגוריה הרלוונטית ביותר לפי המערכת לניהול משאבי פטרוליום (PRMS)".

סעיפים 13(א) ו-1(ב) להנחיה מקנים לתאגיד המדווח, תחת תנאים מסוימים, תקופה של עד 60 יום מסיום קידוח אקספלורציה (לרבות מבחני ההפקה, ככל שהיו), אימות או הערכה (לפי העניין) לפרסום דיווח מיידי אודות הערכת משאבים מעודכנת ביחס לנכס הנפט שבו נערך הקידוח.

פרסום הדוח התקופתי במהלך התקופה המנויה שבין סיום הקידוח לבין פרסום הערכת המשאבים (לפי סעיף 13 להנחיה) אינו מקצר את התקופה המנויה בסעיף 13 להנחיה. במילים אחרות, התאגיד המדווח יוכל לפרסם את הערכת המשאבים המעודכנת אחרי פרסום הדוח התקופתי - כל עוד הוא עומד במסגרת הזמנים הקבועה בסעיף 13 להנחיה.

יובהר כי האמור בתשובה זו אינו תקף בעת פרסום תשקיף לפיו מוצעים למכירה ניירות
ערך של התאגיד המדווח. בעת פרסום תשקיף כאמור, לא תחול תקופת ההארכה
הקבועה בסעיף 13 להנחיה.³

³ בעניין דומה ר' גם [SLB-105-15](#) של סגל הרשות מחודש מאי 2005. כמו כן, ר' [פנייה מקדמית](#) מחודש אוגוסט 2011 ואת [תשובת הסגל](#) וכן [פנייה מקדמית](#) מחודש ספטמבר 2007 ואת [תשובת הסגל](#) לפניה זו.

6. שאלה:

האם תאגיד מדווח הסבור כי במועד הדוח התקופתי לא חל שינוי מהותי בהערכה של רזרבות או משאבים מותנים המיוחסים לנכס נפט מסוים ביחס לדוח הערכת משאבים קודם שפורסם על ידי התאגיד המדווח יכול להימנע מהכללת הערכת משאבים מעודכנת במסגרת הדוח התקופתי?

תשובה:

לא. ככלל, הנחיית הגילוי קובעת בסעיפים 7(טו)(2) ו-7(טו)(3) כי לגבי רזרבות ומשאבים מותנים תסופק בדוח התקופתי הערכת משאבים מעודכנת ליום האחרון של שנת הדיווח. סעיף 7(טו)(4) מאפשר, לגבי משאבים פרוספקטיביים, לכלול הפנייה להערכת משאבים קודמת כל עוד "...לא ארע שינוי או התפתחות שיש בהם כדי להשפיע באופן מהותי על הכמות או ההסתברות של המשאבים האמורים כפי שפורטו בדיווח קודם..." ובכפוף לעמידה בהוראות תקנה 5א לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970.

בנסיבות שבהן לא חלו שינוי או התפתחות (לרבות אך לא רק שינוי בסביבה הכלכלית) שיש בהם כדי להשפיע באופן מהותי על הכמות או הסיווג של רזרבות או משאבים מותנים, "הערכת משאבים" עדכנית תיחשב גם חוות דעת עדכנית של מעריך רזרבות מומחה במסגרתה נכללה הצהרתו כי לא חל שינוי המשפיע באופן מהותי על הכמות או הסיווג של המשאבים ביחס להערכה קודמת שפורסמה על ידי התאגיד. לחלופין, הנהלת התאגיד המדווח רשאית לכלול הצהרה זו בעצמה, כל עוד צורפה לדוח התקופתי חוות דעת של "מעריך רזרבות מומחה" המבקרת את הצהרת החברה. בנוסף, בנסיבות כאמור נדרשת הפנייה של התאגיד המדווח להערכת המשאבים הקודמת, בהתאם לתקנה 5א לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970. מובהר בזאת, כי הנהלת התאגיד המדווח אינה פטורה ממתן "הצהרת הנהלה" כנדרש לפי התוספת הראשונה להנחיה גם במקרה כאמור, וכי אם פורסם תזרים מהוון המתייחס לנכס הנפט, נתוני התזרים המהוון יוכנו כשהם עדכניים ליום האחרון של שנת הדיווח כנדרש לפי ההנחיה על ידי מעריך הרזרבות או יבוקרו על ידו.